

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

26.3.2009

B6-0174/2009

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel
vastavalt kodukorra artikli 103 lõikele 2

Esitaja(d): Satu Hassi

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Rahvusvaheline Arktika kaitse leping

Euroopa Parlamendi resolutsioon rahvusvahelise Arktika kaitse lepingu kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse rahvusvahelist polaaraastat, Maailma Meteoroloogiaorganisatsiooni ja Rahvusvahelise Teadusnõukogu ühisalgatust, mille eesmärk on saada parem ülevaade Maa polaarpiirkondadest ja neid paremini mõista;
  - võttes arvesse komisjoni teatist „Euroopa Liit ja Arktika piirkond“ (KOM(2008)0763);
  - võttes arvesse projekti "Arctic Transform" raames 5. märtsil 2009. aastal Brüsselis toimunud konverentsi;
  - võttes arvesse oma 9. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni Arktika haldamise kohta;
  - võttes arvesse kodukorra artikli 103 lõiget 2,
- A. arvestades, et Arktika piirkonda ei kaitse praegu mingid konkreetsed mitmepoolsed erinormid ega -eeskirjad;
- B. arvestades, et mereliiklus on Arktika vetes viimastel aastatel hüppeliselt kasvanud nii seoses suurenenud huviga merepuurplatvormide vastu kui ka kruisilaevade sagedasema läbisõidu ning Loodeväila pakutavate võimalustega;
- C. arvestades, et Arktika piirkonnas võib paikneda ligikaudu 20 % maailma avastamata nafta- ja maagaasivarudest ning kui need võetakse ärilisel eesmärgil kasutusele, ohustab see tõsiselt Arktika ainulaadset keskkonda;
- D. arvestades, et Arktika kliimaolude muutus on juba nii suur, et näiteks inuitid ei saa enam harrastada traditsioonilist jahipidamist, sest jää on nende kelkude kandmiseks liiga õhuke, samal ajal kui metsloomi, nagu jääkarusid, morski ja rebaseid, ähvardab suure osa nende elupaikade kaotus;
- E. arvestades, et eri jurisdiktsioonide olemasolu Arktika piirkonnas võib põhjustada olulisi konflikte riikide vahel;
- F. arvestades, et piirkonna geopoliitiline neutraliseerimine võimaldaks suurendada koostööd polaarpiirkonna ümbruses asuvate riikide vahel;
- G. arvestades, et ELi liikmesriigid ja EMP riigid moodustavad üle poole Arktika Nõukogu koosseisust,
1. kutsub nõukogu ja komisjoni üles alustama rahvusvahelisi läbirääkimisi, et võtta olemasoleva Antarktika lepingu eeskujul vastu rahvusvaheline Arktika kaitse leping, et luua Arktikas rahul ja koostööl rajanev ala, mis on avatud üksnes rahumeelsele tegevusele ja kaitstud suveräänsusega seotud lahkarvamuste eest;

2. rõhutab, et tuleb teha jõupingutusi Arktikas sõjalise kohaloleku suurendamise vältimiseks ning arendada julgeolekukoostööd, et Arktika jääks väheste pingetega piirkonnaks;
3. nõuab, et komisjon ja nõukogu, võttes arvesse Arktika keskkonna haavatavust ning fossiilkütuste kasutamise edasise leviku sobimatust ülemaailmse kliimakaitsega, kehtestaksid esimese sammuna 50-aastase moratooriumi igasugusele maavarade uurimisele või nende kaevandamise suurendamisele piirkonnas;
4. nõuab tungivalt, et komisjon tagaks laevaliikluse rahvusvaheliste ohutuseeskirjade tõhustamise selle piirkonna eriti tundlikel aladel, tehes asjakohaseid muudatusi Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni eeskirjadesse ning töötades välja polaarpiirkonna seadustiku arktilise laevasõidu kohta;
5. kutsub komisjoni üles alustama läbirääkimisi Venemaa ametivõimudega, et tagada laevasõiduvabadus ja läbisõiduõigus ning tagada uute laevateede keskkonnasäästlikkus;
6. kutsub nõukogu üles lisama Arktika küsimuse järgmise ELi ja Venemaa tippkohtumise päevakorda;
7. tunneb sügavat muret mõju pärast, mida kliimamuutus avaldab piirkonna põliselanike elu jätkusuutlikkusele nii üldise keskkonnaseisundi (jääkatte ja igikeltsa sulamine, merepinna tõus, üleujutused) kui ka looduslike elupaikade (jääkatte sulamine halvendab jääkarude toitumisvõimalusi) mõttes, ning rõhutab, et kõiki neid küsimusi puudutavate rahvusvaheliste otsuste tegemisel tuleb kaasata kõik Arktika piirkonna rahvad ja riigid ning nendega arvestada;
8. juhib tähelepanu asjaolule, et Arktika jääkihtide muutused mõjutavad kogu maailma meretaset, rannikul paiknevaid linnu ja madalaid piirkondi ning igikeltsa sulamisega vabanevad suured külmunud süsihappegaasi varud, osa sellest metaanina, mis suurendab kasvuhoonegaaside mõju kogu maailmas; kutsub seetõttu komisjoni ja nõukogu üles tagama, pidades silmas Arktika mõju maailma kliimale ja selle ainulaadset looduskeskkonda, et EL pööraks Arktika piirkonnale erilist tähelepanu, kui ta töötab Kopenhaagenis 2009. aasta detsembris toimuvaks Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni osaliste 15. konverentsiks välja oma seisukoha;
9. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile ning liikmesriikide, Norra, Islandi, Venemaa, Kanada ja Ameerika Ühendriikide valitsustele ning piirkondlikele koostööpartneritele.